

Balūwa wa yiba nino
Peetele
akpika ndi
Likpumuuka la mambwa

Kitabu ya yiba niyo atutumbwa Peetele okpika ndi niyi. A beyo, ukpikilya ndi bakilisito ba gudfu yimoti bene. Gutugu mutu bemoti aka kabikyagu be baluwa yi nimu a nino ukpikilya ndi batu bi nibo bukpikilya ndi baluwa wa mambwa, kye mumbanza gutugu bemoti aka kibigu be Peetele ukpika ndi babaluwa baba bi nibo aka bo. Abikya ndi iyi asi be baluwa yi nimu a baluwa wa yiba nino akpika ndi (Wanda 2 Peetele 3:1).

Peetele abikya ndi be batu bemoti-bemoti bindaga ka bakilisito, banutiwa makpumuuka di no Mongoni Manza nimo utiwa ndi. Bagyaga ndi niyo bopo, banabikya be Yeso kigikugu ndeke bata. Peetele abikya goni ndi be obili ka mukilisito okwononi kabosilo Kunzi. Mutuu mi nimo Yeso upa ndi batu bi nibo ba ndi na ibu wa a ndi mino ka obili mo a ma lingunu. Likpumuuka li nilo bokwononi kogwi ka limbengi kabu nilo.

Yigbananaga ya kitabu ka 2 Peetele niyi:

Yuuso 1:1-2

Beyo obili ka mukilisito okwononi mino kaiko
1:3-15

Wigwinonogoni bingbufu ka mutuu nimo
makana ndi 1:16-21

Batu bi nibo buwonisilogo bengeni likpumuuka
nilo kegu lo ngbingbili 2:1-22

A beyo, Yeso igokuto ndeke 3:1-18

Yuuso

¹ Imi Simoni-Petele nino na mugya-ligubo na atutumbwa ka Yeso-Kilisito no nakaukpikilyo batu nibo ba na baya yidingi mudongoni abe niyo kusu, pisi ka bungbingbili ko Kunzi na Muhukuso kusu Yeso-Kilisito.

² Kunzi na Yeso Mombukwono-dosu nino mamibaga bamudukilyi iziyo na maziyo makpa.

Kunzi amamakaga na amapnaga

³ A beyo, pisi ko ngu kaki, Kunzi atipa ndi masi nimo okwononi ka obili kusu. Igyonosa ndi beyo kye tiki bakigwinonogo na kabibiso nino atimakaga ndi kaiko pa imoti ka ibiba na bunza kaki bikpe. ⁴ Kabyenene na ibiba no ngu yi niyo, Kunzi atipa ndi agame wanza na mudingi kugbe. Agya ndi beyo kye makulikanagi ka musasa manye ma obili yi nima, mabye kuwa yigya kaki mombukwana-daki yi. ⁵ Kinili, gyoni kekele kamatila bunza kugu wa baya kunu, yimibo ka bunza. ⁶ Mamatila yigwi mambengi ka yimibo, miko na limbengi linda kaigwi mambengi na mamatila limbengi linda kaigwinonogo ko Kunzi. ⁷ Kugu wa limbengi la kigwinonogo ko Kunzi wikoni na libukutana, kugu wa libukutana mamatila sipananiso. ⁸ A beyo, makika na yigya niyo yasi, mobuulyogo, amupatu ngu kagya ligubo na kabukuta bumo na makwanana kamibo Mombukwono-dosu Yeso-Kilisito binza. ⁹ Luki limoti, mutu yi nino kegu na yigya yi niyo, azwa kaki a mukudu, a abe mutu

wo kolobu ya mamomo. Obusoloni be Kunzi asukusoni ndi bunye kaki bandeli.

¹⁰ Kinili, bomika-mama, gyoni kekele kugbe kabailya molikoni nimo Kunzi amamakaga ndi mino, na beyo amupunaga mino. Makagya nilo lasi, makogwigu ndeke ka bunye gutugu iki yi aka. ¹¹ Makagya beyo, Kunzi amuukulya mupumi bikpo kogulya ka Bungama ba benze na benze ka Mombukwono-dosu na Muhukuso kusu Yeso-Kilisito.

¹² Kinili, niko asi kamutomosyo aka masye masi makpumaka mi nimo, gutugu beyo miboni ndi mino yo na beyo migwinonogo mino ka linganu niyo bamupa ndi. ¹³ Nakaina binza kamuzuzukiso na kamutomosyo ngbingo yi nino na mbeyi bata mino kakutaga aka. ¹⁴ A beyo, nakaiba ambe nika banu kaasa nzayi ya litombu yi niyi, madongoni beyo Mombukwono-dosu Yeso-Kilisito emibisa ndi mino. ¹⁵ Luki limoti, naga ndeke lasi ambe nakokwo gutugu, wikoni katamanaga masye masi makpumaka mi nimo.

Batu nibo bina ndi ibiba ka Kilisito

¹⁶ A beyo, takamuzukilyagagu ndi likpumaka lo ngu ya kigoku ka Mombukwono-dosu Yeso-Kilisito abe babibu baya bongu na baya bokoli. Luki limoti, tina ndi budingi kaki no miso. ¹⁷ A beyo, Kunzi Baba alingisaga ndi boku. Apa ibiba ngbingo yi nino liyu la ibiba yidingi ko Kunzi otukyoku ndi mino kugu wa lisyε, anabikya be: «Nimuna a mikami mupaka, nogwaga magyagya na iyi kugbe.» ¹⁸ Ibusu bamombukwono-dosu bi bo tukana ndi liyu li nilo kotukyoku kugu wa

lisye, ngbingo yi ninɔ ta ndi mino na ba Yeso ka ngupa yotu.

¹⁹ Ta gɔni kabailya mɔnzina nimo bogyalandu babikyaga ndi. Mogyi binza kaigwinonogo nomu. A mɔfɔngɔni abe tala ninɔ akanze ko biti, kadwe ko ngbingo yi ninɔ lisye atinikaga mino na ko ngbingo ninɔ lingutu lo mbolugo anze banu mino ka mambengi kunu. ²⁰ Kambwa wa yasi, wiboni ambe mambanzu gutugu bemoti aka kakwananigu katumbulaga iyi mukaka bugyalandu ba Mobiso Motu. ²¹ A beyɔ, mambanzu gutugu bemoti aka kanonzinigu ndi na bugyalandu ka sipananiso kaki bikpe. Luki limoti, babikyaga ndi likpamuka ko Kunzi ko pisi ya Limbengi-Lotu.

2

Kunzi ugyogyisatu ndeke bowonisilo ba bɔngɔ

¹ Ka bɔndeli, bogyalandu ba kabɔbɔku batu ndi luga ka bomikya Bezaleli. Bowonisilo ba kabɔbɔku bopuponokuto ndeke luga kunu begeyo. Bamakya ndeke mutiwi manye na ma bɔngɔ bipela, bamanganya ndeke Muwonisilo ninɔ uhukusa ndi, bimakyilya kuwa ibu bamombukwana-dabu bi bunye niɔ ulumwisogo ndeke bigbatata. ² Bambanzu bakpa babibyaga ndeke bingbooo ka likpamuka lanye. Binaga ndeke pisi ya lingunu payaya ko bulya kabu. ³ Kakisa kainisoniso na mukumbo, bowonisilo ba kabɔbɔku bi niɔ balyalyaga ndeke ka gɔngu kunu pisi ka babibu baya

ḥongo-ḥongo. Luki limoti, Kunzi umokiyoni ndi ka mukombu ndeli, bakolipyigu no lumwogo.

⁴ A beyo, Kunzi kukwilyagu ndi bamalaika nibo bagya ndi banye kumbu, luki limoti, udikita ndi ka pa ya kigyogyiso. Na ku beyo, bukandaga na baselegeni kabundaga lisyε liko ngbanga.

⁵ Kunzi kakwilyagu ndi goni obili wandeli kumbu, luki limoti, ulumwisaga ndi batu banyε ba obili no tumo. Ahukusa ndi Nua aka mukaka nino abikyaga ndi likpamuka la linguu, pa imoti na batu bagogo madiya na ika.

⁶ Kunzi amakyatu ndi goni bagudu ba Sodomu na Gomolo ka mungimbo, ulumwisogo no buku. Ko pisi yi niyo, uwonisila ndi batu ba banyε likingyosi la nilo usilya ndeke.

⁷ Ahukusa ndi matu wongbingbili beyo ka Loti, nino limbengi akandikanaga ndi na yigya ya bufanda ka batu banyε.

⁸ A beyo, iyi yi nino matu wongbingbili ikaga ndi luga ka batu banyε, anina, anukana masyε masi nimo aputaga ndi limbengi la bungbingbili kaki.

⁹ Kinili, Mombukwono-dosu ibagatu beyo okwononi mino kaukulaga ka bukpeki-kpeki batu nibo bigwinono na iyi. Luki limoti, a mbeyi kaubuulyogo batu banyε wa aka wa, anabunda kaugyogyiso ka lisyε liko mukombu.

¹⁰ Kugbe, ugyogyiso ndeke batu nibo bikaga kabye tamanaga yanyε ya nzayi kabu, banina bungama ka Mombukwono-dosu payaya.

Bowonisilo ba ḥongo bi nibo buminaga batu bagogo payaya, ba bakibinika, bakegu

2:5 2:5 Wanda ka Mupunganagi 6:1-7:24. **2:6** 2:6 Wanda ka Mupunganagi 19:24. **2:7** 2:7 Wanda ka Mupunganagi 19:1-16.

na kubangaku na batu ba ibiba ba kugu wa lisyε. Luki limoti bikaga kautumbwa. ¹¹ Gutugu bamalaika aka, niɓo bukitogi se bowonisilo ba ɓongo bi niɓo no ngu na bututungyo, bakakogigu ngbanga ka batu ba ibiba bi niɓo ikani kautumbwa ko misa ka Mombukwono-dosu. ¹² Bowonisilo ba ɓongo bi niɓo ba mɔɔngoni abe banyama niɓo bakegu na yimibo, buɓukuta ndi ko bulya kaugwigo ka ɓakpaka aka na kaumwogo. Batumbwaga makpamuka masi, gutugu nimo ɓakibigu. Bolumwogo ndeke mɔɔngoni abe banyama bi niɓo. ¹³ Bugyogyiso ndeke mɔɔngoni begyo ibu bugyogyisaga ndi mino batu ɓagogo. Bogwaga magyagya kotulyoso ɓingbanganya tamanaga kabu yanye na musikatu. Bogwaga magyagya kamubobo kani ma na ibu kalyalya, buliki kabu luga kunu apaga suni. ¹⁴ Miso kabu amutumo na tamanaga ya buɔanda aka bidε, bakupogigu ibu kagya bunye. Bubulisyogo batu niɓo ba na mambengi bipoli. Ba goni na mambengi ma ligbugbu ko bulya mukumbo. Ligbongoni ko Kunzi a kugu kabu! ¹⁵ Bosoni ndi pisi yo ngbingbili, bobungogo na babye niyo ka Balama, mika Beoli. Iyi Balama apaga ndi buyi niɓo ɓapaga ndi ko bulya likpamuka lanyε. ¹⁶ Luki limoti, bayoyisa ndi ko bulya bunye kaki. A beyo, punda muko yi nino kanzinagigu, apunga ndi kanzina na liyu abe mumbanzu. Kuwa wa gu wa, punda yi nino apakya ndi yigya ya bungingi ka mugyalandu yi nino.

¹⁷ Bowonisilo ba ɓongo bi niɓo ba mɔɔngoni

abe makpakpa nimo mufaga. Ba goni abe bekuaba nibayo akawiwila na mbumbo. Kunzi ubungusyilogoni ndi pa ko biti niyo bindengbubndengbu. ¹⁸ Munzina kabu ikaga nimo makibinika na nimo kegu na izangiya. Pisi ka munzina mi nimo, bugwisisogo batu nibo bupupogi batu banye ka mudongo mbiya be biki kagya bufanda. ¹⁹ Bubikeyaga be bakulikanagatu ndeke. Luki limoti, ibu bamombukwana-dabu bi ba bosunzu ba bufanda nibo akaulumwisogo. A beyo, mambanzu yikaka-yikaka a musunzu wo luki lasi nilo ikaga na iyi lidita. ²⁰ A beyo, bambanzu boukogoni ndi ka yigya yanyenye ya obili, pisi kamibo Mombukwono-dosu na Muhukuso kusu beyo ka Yeso-Kilisito. Luki limoti, bakiga bata kumbuso ka yigya yanye yi niyo a ndi ni uditini yo, obili yi nino bopipilo na iyi ika kuwa wanye kugbe kakitaga nino wa mambwa. ²¹ A gutugu ndi binza kaiko kani bakibigu pisi ya bungbingbili. Kegu ndi na izangiya be bibi, kumbuso yi, basa bata mutuu motu nimo bupa ndi. ²² Likpuma nilo bagya ndi, akowonisila lingu la ligbitoku nilo abikyaga be: «Inva igilyini kalya mozoyo kaki» na: «Nguya nino apunya kaisukasaga, igilya bata kaituluba ka butulu.»

3

Mombukwono-dosu igokuto ndeke

¹ Ibunu bawai, baluwa kami wa yiba kamukpikilyo nimu. Kuso wa babaluwa nibana basi baba, no bi kapa kozuzukiso kuso kunu tamanaga yanza ka mutuu mi nimo mukana ndi. ² Nakapa ambe tomononi makpumuka nimo bogyalandu botu bamubikya ndi ka bundeli. Tomononi goni mutuu ka Mombukwono-dosu na Muhukuso, nimo batatumbwa kunu bamupa ndi. ³ Kambwa wa yasi, wiboni ambe ka masye ma mulibo bambanzu bopuponokuto ndeke. Batu bi nibo biko kabye musasa kabu aka bamombukwana-dabu bi. Bamutibaga ndeke bikyaaa, ⁴ banabikya be: «Si Yeso abikya ndi be odokuto ndeke! A kuwa yani? A beyo, katukya wa aka wa botitosu bolumwaga ndi mino, makpumuka masi a mudongoni beyo aka yo a ndi mino wa Kunzi agya ndi mino obili.» ⁵ Bakabusala ka yakolyi be: katukya ka bundeli, Kunzi agya ndi lisyen na litombu pisi ka manzina kaki aka. Agbanana ndi litombu no libo, amumula kuwa ndi litombu lugo wo libo. ⁶ Kunzi olumwisaga ndi obili wandeli no libo li nilo goni lo, pisi ko tumo yidingi. ⁷ Pisi ka manzina mi nimo goni mo, Kunzi obisoni lisyen na obili wa lisyen li nili alongo ka lisyen li nilo ako ndeke mino ngbanga ka batu ba bunye. Ka lisyen li nilo, lisyen na obili agbundikana ndeke no buku.

⁸ Luki limoti, ibunu bawai, makobusolonitogu be: ka Mombukwono-dosu, lisyen limoti a mudongoni abe byanga elfu yimoti na byanga elfu yimoti a mudongoni abe lisyen limoti.

⁹ Mombukwono-dosu kegā kolipyo katulyoso

agume kaki beyo batu bagogo basimaga mino. Luki limoti, a na limbengi linda na ibunu kye kegũ kapa be mambanzũ gutugũ bemoti aka obungogito. Apaga be batu basi bopupi ka bunye.

¹⁰ Lisyẽ ka Mombukwono-dosu odoku ndeke mufongoni beyo mutũ wo kubakũ odogoku mino. Ka lisyẽ li nilo, lisyẽ olimika ndeke na mungbi, makpumũka masi nimo anzegẽ kũ, agbũdikana no buku bingbiii, obili na masi nimo a kusũ yi olumwogo. ¹¹ Yeki masi igyonosa ndeke beyo, okwononi be yigya kunu iki se kũwa bũni? Okwononi be yigya kunu iki yotu na yakigũmya ko Kunzi, ¹² manabũndaga lisyẽ ko Kunzi na kagya yasi ambe oduku bikwa. Ka lisyẽ li nilo, buku agbũnda ndeke kũgũ wa lisyẽ wasi, na makpumũka masi nimo anzegẽ kũgũ wa lisyẽ apye bigbatata. ¹³ Luki limoti, kabyenene na agume ko Kunzi, takabũndaga lisyẽ na obili wambiya, kũ bungbingbili ika ndeke mino.

¹⁴ Kinili, ibunu bawai, yeki makabũndaga lisyẽ li nilo, gyoni ngu kunu yasi kaiko banza ni makegũ na idũ ko misa ko Kunzi, miko ka maziyo na iyi. ¹⁵ Wiboni se ambe limbengi linda ko Mombukwono-dosu ni pisi ya muhukuso kunu. A mufongoni beyo momosu mupaka beyo ka Pulo amukpikilya ndi goni mino kabyenene na yimibo yi niyo Kunzi apa ndi. ¹⁶ Okpikaga ndi beyo ka babalũwa basi nibo a ndi kanzina mino ko bulya yi niyo. Kusũ wa babalũwa bi nibo, atu na bapa bayago nibayo a bayarũpũ kotombisyo.

Batɔ nibo bakeɔɔ na yimibo na nibo bakeɔɔ bakigwinonogo binza ka baya boyikosogo isi yi maɔngoni beyo boyikosogo goni mino bapa bayago baya Mobiso Motu. Niyo bagyaga beyo, biputaga ibu bamombukwana-dabu bi.

¹⁷ Ibunu bawai, mbiya wanu, mibini ibunu likpamaka li nili. Wiminyonito neki, kye banye ka batɔ banye kamubungusogonitogɔ. Wikoni kuwa bingbufu ka baya. ¹⁸ Widukulogoni kopingo aka ka iziyo na kamibo Mombukwonodosu na Muhukuso kusu Yeso-Kilisito. Ibiba ku kaki, katukya mbiya wanu na kadwe ka benze na benze! A asi beyo aka yo.

AGUMƐ WAMBIYA

Lika: AGUMƐ WAMBIYA (New Testament+)

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Lika

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Dec 2022 from source
files dated 29 Jan 2022

f796df90-b7da-5393-9b93-c756eba4e5d6